DOPORUČENÍ

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2017/1803

ze dne 3. října 2017

o posílení legálních cest pro osoby, které potřebují mezinárodní ochranu

(oznámeno pod číslem C(2017) 6504)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Přesídlování je důležitým nástrojem pro ochranu násilně vysídlených osob a jasným projevem celosvětové solidarity se třetími zeměmi, který jim má pomoci zvládnout velké počty osob, jež prchají před válkou nebo pronásledováním. Přesídlování nahrazuje nebezpečné a nelegální migrační toky do Unie bezpečnými a legálními cestami, a tak pomáhá zachraňovat životy, přispívá k omezování nelegální migrace a řízení migračních tlaků a vytváří protiváhu k rétorice převaděčských sítí. Přesídlování je proto také důležitým prvkem komplexní politiky EU v oblasti azylu a migrace.

(2) V září 2015 přiměla krize v oblasti Středomoří orgány Unie, aby okamžitě uznaly stav nouze způsobený výjimečně silnými migračními toky v tomto regionu a iniciovaly přijetí krátkodobých i dlouhodobých opatření, od řešení migračních toků mimo EU po zajištění účinné kontroly našich vnějších hranic, posílení návratové politiky EU, ale i reformy společného evropského azylového systému a posílení bezpečných a legálních cest do EU.

(3) V rámci okamžitých opatření a s cílem řešit migrační krizi komplexním způsobem a projevit solidaritu se třetími zeměmi, které byly nejvíce zasaženy globální uprchlickou krizí, doporučila Komise dne 8. června 2015 celounijní program pro přesídlení 20 000 osob, které potřebují mezinárodní ochranu, během dvou let ([1]). Dne 20. července 2015 se členské státy společně se státy přidruženými v rámci dublinského systému dohodly na přesídlení 22 504 osob, které potřebují mezinárodní ochranu, z Blízkého východu, oblasti Afrického rohu a severní Afriky ([2]).

(4) S cílem rozbít sítě převaděčů migrantů a nabídnout migrantům jiné řešení, aby nemuseli riskovat své životy, se EU a Turecko dne 18. března 2016 rozhodly prolomit kruh nekontrolovaného toku migrantů způsobujícího humanitární krizi a dohodly se na řadě akcí, včetně přesídlení Syřanů, kteří potřebují mezinárodní ochranu, do členských států.

(5) V návaznosti na prohlášení EU a Turecka Rada pozměnila rozhodnutí Rady (EU) 2015/1601 ([3]) s cílem umožnit členským státům, aby splnily své povinnosti týkající se relokace 54 000 žadatelů prostřednictvím přesídlení, humanitárního přijetí nebo jiné formy legálního přijetí Syřanů, kteří potřebují mezinárodní ochranu, z Turecka podle svých národních a vícestranných programů.

(6) Newyorská deklarace pro uprchlíky a migranty ze dne 19. září 2016, přijatá všemi 193 členskými státy OSN, vyzvala k rovnoměrnějšímu sdílení břemene a odpovědnosti za přijímání a podporu uprchlíků na celém světě. Členské státy OSN vyjádřily svůj záměr rozšířit počet a rozsah legálních cest pro uprchlíky k tomu, aby byli přijati nebo přesídleni do třetích zemí ([4]).

([1]) Doporučení Komise ze dne 8. června 2015 k Evropskému programu znovuusídlování, C(2015) 3560 final.
([2]) Závěry zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 20. července 2015.
([3]) Rozhodnutí Rady (EU) 2016/1754 ze dne 29. září 2016, kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1601, kterým se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Itálie a Řecka (Úř. věst. L 268, 1.10.2016, s. 82).
([4]) Newyorská deklarace pro uprchlíky a migranty; k dispozici na adrese: http://www.unhcr.org/new-york-declaration-for-refugees-and-migrants.html.

(7) Do 20. září 2017 bylo v rámci programu schváleného dne 20. července 2015 a na základě prohlášení EU a Turecka přesídleno více než 23 000 osob. Další osoby, které potřebují mezinárodní ochranu, přesídlily členské státy v rámci svých vlastních vnitrostátních programů.

(8) Jen v roce 2016 členské státy přesídlily 14 205 uprchlíků, což představuje výrazný nárůst oproti 8 155 přesídleným osobám v roce 2015, 6 550 v roce 2014 a 4 000 až 5 000 ročně v letech 2010–2013. Tento nárůst dokazuje přidanou hodnotu a potenciál spolupráce a koordinace v oblasti přesídlování na úrovni EU. Rovněž ukazuje, že je důležité poskytnout přiměřené finanční prostředky pro přesídlování z rozpočtu EU – na období let 2014–2017 bylo vyčleněno 293,3 milionu EUR.

(9) Členské státy, které dosud nesplnily své závazky v rámci stávajících programů, by tak měly neprodleně učinit. Veškeré závazky, které nebudou splněny po uplynutí obou programů, by měly být převedeny do následujícího období přijímání závazků v oblasti přesídlování a měly by doplnit nové závazky, které členské státy přijmou.

(10) EU musí přejít od příležitostného přesídlování a přijímání osob z humanitárních důvodů na stabilní rámec pro přesídlování do EU. Za tímto účelem Komise jako součást reformy azylového systému EU předložila návrh rámce Unie pro přesídlování ([1]), aby osobám, které potřebují mezinárodní ochranu, poskytla bezpečné a legální cesty k jejímu získání. Rychlé přijetí návrhu je důležitým prvkem pro efektivnější, spravedlivější a stabilnější evropskou azylovou a migrační politiku.

(11) Aby bylo přesídlování zajištěno i nadále, dokud nebude zaveden rámec Unie pro přesídlování, vyzvala Komise na 8. fóru o přesídlování a relokaci dne 4. července 2017 členské státy, aby předložily ambiciózní závazky v oblasti přesídlování na základě dohodnutých priorit pro toto období a také v souladu s prognózou celosvětových potřeb na rok 2018 vydanou Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR).

(12) Cílem tohoto doporučení je zajistit, aby činnost v oblasti přesídlování pokračovala v období mezi koncem stávajících programů EU pro přesídlování a spuštěním rámce Unie pro přesídlování, a navázat na období přijímání závazků zahájené dne 4. července 2017 s ohledem na vznikající dodatečné potřeby podle prognózy celosvětových potřeb v oblasti přesídlování na rok 2018 vydané UNHCR.

(13) Cílem tohoto doporučení je podpořit členské státy v jejich trvalém úsilí o poskytování a posilování legálních a bezpečných cest lidem, kteří potřebují mezinárodní ochranu. Kroky členských států v souladu s tímto doporučením budou projevem solidarity vůči třetím zemím, kde se nachází velký počet vysídlených osob, jež potřebují mezinárodní ochranu, přispějí k mezinárodním iniciativám v oblasti přesídlování a k lepšímu celkovému zvládání migrační situace. Cíle tohoto doporučení jsou proto v souladu s návrhem na vytvoření rámce Unie pro přesídlování.

(14) Volba prioritních oblastí vychází z nutnosti pokračovat v provádění prohlášení EU a Turecka ze dne 18. března 2016, a to i prostřednictvím budoucího dobrovolného programu přijímání osob z humanitárních důvodů (VHAS), pokračovat v přesídlování osob z Jordánska a Libanonu a navázat na oznámení v „Akčním plánu týkajícím se opatření na podporu Itálie, snížení tlaku na trase přes centrální Středomoří a zvýšení solidarity“ ([2]) ohledně přesídlování z klíčových afrických zemí podél migrační trasy přes centrální Středomoří a zemí, do kterých tato trasa vede, včetně Libye, Nigeru, Čadu, Egypta, Etiopie a Súdánu.

(15) Během období přijímání závazků zahájeného dne 4. července 2017 předložily členské státy do 20. září přibližně 14 000 závazků. Všechny členské státy by se měly více zapojit, aby tak přispěly ke společnému úsilí o záchranu životů a nabídnutí důvěryhodných alternativ k nelegálnímu pohybu.

(16) Celosvětové potřeby v oblasti přesídlování se týkají 1,2 milionu osob a UNHCR opakovaně vyzval všechny země, aby postupně zvyšovaly objem svých programů pro přesídlování v souladu se záměry vyjádřenými v Newyorské deklaraci pro uprchlíky a migranty. V tomto kontextu a v návaznosti na pokrok, kterého bylo dosaženo od roku 2015, by Unie měla nabídnout nejméně 50 000 míst pro přesídlení, aby do 31. října 2019 přijala osoby, které potřebují mezinárodní ochranu, ze třetích zemí.

(17) Na podporu členským státům při provádění tohoto cíle by mělo být z rozpočtu Unie poskytnuto 500 milionů EUR. Podle podmínek Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF) mohou členské státy obdržet jednorázovou částku ve výši 10 000 EUR za každou přesídlenou osobu z prioritních oblastí.

([1]) COM(2016) 468 final.
([2]) SEC(2017) 339.

(18) UNHCR chystá dočasný mechanismus pro nouzovou evakuaci nejzranitelnějších skupin migrantů z Libye. EU by měla spolu s dalšími globálními aktéry přispět k tomuto mechanismu tak, aby měl skutečný dopad a aby nejzranitelnější osoby, které potřebují mezinárodní ochranu a které se nyní nacházejí v Libyi, díky němu dostaly příležitost k přesídlení. Nelegální migrace se zastaví pouze tehdy, pokud bude existovat skutečná alternativa k nebezpečným cestám. Při zvažování svých závazků v oblasti přesídlování by proto členské státy měly také zohlednit a podpořit tuto iniciativu UNHCR.

(19) Ve společném prohlášení o řešení migrační a azylové výzvy ze dne 28. srpna 2017 zástupci Francie, Itálie, Německa a Španělska a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Komise společně se zástupci Nigeru a Čadu a předsedou prezidentské rady Libye uznali s ohledem na omezení migrace vyvolávané převaděči potřebu organizovat přesídlování obzvláště zranitelných osob, které potřebují mezinárodní ochranu.

(20) Nejméně 50 000 míst pro přesídlení z prioritních oblastí, které má Unie nabídnout, přispěje k celosvětovým iniciativám v oblasti solidarity k posílení legálních cest, včetně nedávné celosvětové výzvy UNHCR týkající se 40 000 míst pro přesídlení ze zemí podél trasy přes centrální Středomoří v roce 2018.

(21) Aby bylo možné provádění monitorovat, měly by členské státy podávat Komisi každý měsíc hlášení o osobách přesídlených na jejich území v souladu s jejich závazky, a to s uvedením země, z níž byla příslušná osoba přesídlena.

(22) Komise by měla přezkoumat pokrok v provádění tohoto doporučení do 31. října 2018. Na základě tohoto přezkumu a s ohledem na celkovou migrační situaci v EU a v celosvětovém měřítku mohou být členské státy vyzvány, aby dále přehodnotily své závazky.

(23) Toto doporučení by mělo být určeno členským státům. Přidružené státy se vyzývají, aby přispěly ke společnému evropskému úsilí v oblasti přesídlování,

PŘÍJALA TOTO DOPORUČENÍ:

ZVYŠOVÁNÍ ZÁVAZKŮ V OBLASTI PŘESÍDLOVÁNÍ

1. V návaznosti na zkušenosti získané při provádění stávajících programů EU pro přesídlování a s cílem překonat přechod z těchto programů na rámec Unie pro přesídlování by členské státy měly nabídnout nejméně 50 000 míst pro přesídlení, aby do 31. října 2019 přijaly osoby, které potřebují mezinárodní ochranu, ze třetích zemí.

2. Členské státy, které dosud nepředložily své závazky pro období přijímání závazků v oblasti přesídlování zahájené Komisí dne 4. července 2017, by tak měly učinit nejpozději do 31. října 2017, a ty, které tak již učinily, by měly zvážit zvýšení objemu svých závazků v zájmu dosažení uvedeného cíle.

3. Členské státy by měly zaměřit své závazky:

   a) na zajištění toho, aby byli z Turecka nadále přesídlováni Syřané, státní příslušníci třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti vysídlení v důsledku konfliktu v Sýrii, s cílem podpořit realizaci prohlášení EU a Turecka ze dne 18. března 2016, a to i prostřednictvím budoucího dobrovolného programu přijímání osob z humanitárních důvodů (VHAS);

   b) na zajištění dalšího přesídlování z Libanonu a Jordánska;

   c) na to, aby přispěly ke stabilizaci situace v centrálním Středomoří přesídlením osob, které potřebují ochranu, z Libye, Nigeru, Čadu, Egypta, Etiopie a Súdánu, včetně podpory dočasného mechanismu UNHCR pro nouzovou evakuaci nejzranitelnějších skupin migrantů z Libye.

4. Členské státy se vyzývají, aby přesídlení v rámci svých závazků provedly co nejdříve, případně v úzké spolupráci s UNHCR a s podporou úřadu EASO.

MONITOROVÁNÍ

5. Členské státy by měly podávat Komisi každý měsíc hlášení o počtu osob přesídlených na jejich území v rámci plnění jejich závazků, a to s uvedením země, z níž byla příslušná osoba přesídlena.

FINANČNÍ PODPORA

6. Členské státy by měly plně využít finanční podporu ve výši 500 milionů EUR, která je k dispozici prostřednictvím Azylového, migračního a integračního fondu pro splnění závazků týkajících se přesídlení uvedených v tomto doporučení.

PŘEZKUM

7. Komise přezkoumá toto doporučení nejpozději do 31. října 2018. Na základě přezkumu provádění tohoto doporučení, které Komise provede, a s ohledem na celkovou migrační situaci v EU a v celosvětovém měřítku mohou být členské státy vyzvány, aby podle potřeby dále aktualizovaly své závazky.

URČENÍ

8. Toto doporučení je určeno členským státům.

V Bruselu dne 3. října 2017.

Za Komisi
Dimitris AVRAMOPOULOS
člen Komise